

TORONTÁI

Ára 1 Din	Szerkesztőség és kiadóhivatal: Vel. Bečkerek, Obilteva (Zápolya) u. 1	POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP	Az előfizetés ára:		Ára 1 Din
	Telefonszámok: Szerkesztőség 281 Kiadóhivatal 21 Sürgőnycim: Torontái, Veliki Bečkerek		Felelős szerkesztő: Dr. MARA JENŐ	Egész évre 300 D Negyedévre 75 D Félévre 150 D Havonta 25 D	

Kereskedelmi szerződés készül az SHS állam és Olaszország között.

A „Torontái” tudósítójának távirata

Róma, jan. 29.

A Stefani távirati ügynökség jelentése szerint a legközelebbi időben megkezdődnek az olasz-jugoszláv kereskedelmi tárgyalások, amelyeknek célja egy egyezmény megkötése.

A tárgyalások Rómában fognak megkezdődni és Beogradban folytatódnak. Az egyezmény alapja lesz a két ország gazdasági közeli kapcsolatának.

A király a rokkantak ügyéért.

— Beogradi tudósítónk jelentése. —

Beograd, jan. 29.

A király ma délután Hadzity tábornok hadsegéd és Damjanovity tábornok udvarnagy kíséretében meglátogatta a beogradi hadirokkantak egyesületének otthonát. A király meleg érdeklődéssel tekintette meg ezt a szociális intézményt és őszinte érdeklődést tanúsított a rokkantak személyi ügyei iránt.

A király látogatása folyamán meggyőződött róla, hogy a hadirokkantak otthonában elhelyezett rokkantak nagyon silány helyzetben élnek és ilyenformán utasította dr. Staity és dr. Mladenovityot, az otthon két alelnökét, hogy dolgozzanak ki egy emlékiratot, amelyben állapítsák meg azokat a módosításokat, amelyek alapján változtatni lehetne a rokkantak sorsalmas helyzetén.

A minisztertanács ülése.

— Beogradi tudósítónk jelentése. —

Beograd, jan. 29.

A minisztertanács kedden délután öt órakor Trifkovity Márk törvényegységesítő miniszter elnöklése alatt ülést tartott. A kormány ezúttal áttanulmányozta a Rómából érkezett és az SHS—olasz egyezményre vonatkozó tárgyalásokról szóló legújabb jelentéseket. Sztojadinovity Milán dr. pénzügyminiszter pedig beszámolt a szkupstina szerdai ülésén elmondandó expozéjéről. A minisztertanács nyolc óra körül ért véget.

A volt osztrák-magyar irattárak felosztása.

Beograd, jan. 29.

A bukaresti és beogradi kormányok delegáltjai február hó közepén Beogradban konferenciára jönnek össze, amelyen a volt osztrák-magyar irattárak felosztása fölött fognak tanácskozni.

Megkezdtek az 1924/1925. évi költségvetés vitáját.

A szkupstina keddi ülése.

— A „Torontái” beogradi munkatársának telefonjelentése. —

Beograd, jan. 29.

A szkupstina keddi ülését reggel fél kilenc órakor nyitotta meg Jovanovity Ljuba házelnök félig üres terem előtt, mivel a parlamenti bizottságok ezidő alatt is értekezletet tartottak. Napirenden az 1924—1925. évi költségvetés szerepelt.

A vita megkezdése előtt Kakarovity (földm.) interpellációt intézett az agrárreformminiszterhez egy Dubicából (Bosznia) érkező panaszszal kapcsolatban, ahol egy Bosity nevű Amerikából hazatért dobroljácól elvették a földjeit. A képviselő szerint ez esetben is — mint már többször, — pártszellemet vittek be az agrárreformba.

Simonovity agrárreformminiszter válaszolt a képviselő felszólalására. Visszautasítja a vádat, mintha párt-

szempontokból járt volna el akár ő, akár pedig a közegeli a rendelkezésre álló földek szétosztásánál.

Ezután áttértek a napirend egyetlen pontjára az 1924—1925. évi költségvetés tárgyalására. Ezúttal csak a pénzügyi bizottság jelentését olvasták fel, míg az érdemleges vita megkezdését a szerdai ülésre halasztották. Popovity Dumitrie, a Ház titkára a többség jelentését ismertette, majd az ellenzéki csoportokból Setyerov Szlavko dr., a demokratapárt, Lázity a földművespárt, Pusenyák a klerikális- és Behmen a muzulmánpárt álláspontját ismertette.

A szerdai ülés vitáját Sztojadinovity Milán dr. pénzügyminiszter terjedelmes expozéja nyitja meg.

Új választás készül Magyarországon.

— A „Torontái” tudósítójának távirata. —

Budapest, jan. 29.

Jól beavatott helyről szerzett információ szerint a kormány márciusban fel fogja oszlatni a nemzetgyűlést és új választásokat rendel el.

A kormány a jelenlegi nemzetgyűléssel csupán az indemnitás javaslatát, a földreformnovellát és a fővárosi javaslatokat akarja elintéztetni.

Egyes politikusok azt hangoztatják, hogy a kormánynak azért van szüksége a Ház feloszlatására, mert látja, hogy a jelenlegi parlamentben nem tudja egységesen keresztülvinni a kölesönügyi felhatalmazási javaslatát.

Felemelik a kivándorlási quotát az Unióba (?)

A folyó évben előbb a régi kérvényeket továbbbítják.

— A „Torontái” tudósítójától. —

Bečkerek, jan. 30.

Az Egyesült-Államok, minden kivándorló előtt az elérhetetlen Kánaán varázsaival hatnak. A kivándorlók nagyrésze az Unio államairól álmodik: csak a hosszú várakozás és a kijutás hosszú előprozusa riasztja el az új hazái kereső polgárokat a dollárok országától. Az Egyesült-Államok, mint ismeretes, a bevándorlókról szabályzatot dolgozott ki, amelyben bizonyos quotát állapít meg évről-évre és pontosan csak annyit kivándorlót enged be területére, amennyit a kvóta megjelöl.

Legutóbb olyan hírek terjedtek el, hogy az Egyesült-Államok kormánya felemelte a bevándorlók létszámát, más verziók szerint pedig jelentékenyen leszállította. Hogy az ellentétes állítású hírekkel szemben a valódi tényállásról illetékes helyen meggyőződést szerezzünk, munkatársunk felkereste a megyei utlevélügyosztály vezetőjét, aki kérdéseinkre részletes felvilágosítást adott.

Az Egyesült-Államokba szóló kérvények továbbítására nem érkezett még semmiféle utasítás. Új kérvényeket egyelőre nem is fogadnak el. A múlt évről még kétszáz folyamodvány fekszik a vármegyén, amelyekről külön nyilvántartást vezetnek. Amint megjön a kérdéses rendelkezés, a kérvényeket továbbítani fogják. A jelenlegi quota lé-

nyegesen kisebb, mint amennyi a régi folyamodlók száma, úgy hogy abban az esetben, ha a quotát nem emelik fel, ezeknek csak egy része vándorolhat ki.

Arról, hogy a létszámot leszállították volna, nincs hivatalos értesítés. Az Egyesült Államok kormánya előtt állítólag olyan javaslat fekszik, hogy az SHS államra is a mostani hater ezer és néhány száz személyről fizetvegyezre emelje fel.

Pasity és Ninesity a pápánál

A „Torontái” tudósítójának távirata

Róma, jan. 29.

A Stefani távirati ügynökség jelenté, hogy Pasity Nikola miniszterelnök és Ninesity Momesilo külügyminiszter kihallgatáson jelentek meg a pápánál.

A pápa örömet fejezte ki a két ország között létrejött meg egyezés fölött, amely hivatott a világbéke ügyét előbbre vinni. Majd szerencsét kívánt Jugoszáviának mint új államnak.

A két miniszter megköszönte a pápa jókívánatait és azon óhajukat fejezték ki, hogy a szentszék és Jugoszlávia között az idén létrejöjjön a konkordátum.

A pápai kihallgatás után a miniszterek meglátogatták Gaspari tábornok, szentszéki államtitkár.

A diszkrét Korosec.

— Beogradi tudósítónk jelentése. —

Beograd, jan. 29.

Korosec, a klerikális-párt vezetője, Zagrebban és Ljubljánban folytatott tárgyalásainak befejeztével ma reggel visszatért Beogradba, és alkalommal új-ágirók előtt kijelentette, hogy Zagrebban fontos határozatokat hoztak. Részletekről nem adott felvilágosítást.

Ma délután hosszabb ideig tárgyalt Davidovity Ljubával, aki zagrebi és ljubljani utjáról informált.

Poincaré feleslegesnek tartja a tárgyalást Macdonaldal.

A „Torontái” tudósítójának távirata

Páris, jan. 29.

A Chicago Tribuna jelentése szerint Jaspár felajánlotta Poincarénak, hogy Londonba utazik és tárgyal Macdonaldal a megszálló hatalmak nevében. Hír szerint Poincaré ezt a lépést fölöslegesnek tartja.

A vrsaci törvényszék panaszja.

Amikor a megidézettek írásban küldik be vallomásaikat.

— A „Toronto” tudósítójától. —

Beeskerek, jan. 30.

A vrsaci törvényszék panaszt emelt az igazságügyi minisztériumnál, egyes szerbiai helységek előjárói ellen, hogy a bírósági idézéseket nem továbbítják, a feleket nem szólítják fel, hogy a meghívásnak eleget tegyenek, hanem sok esetben egyszerű jegyzőkönyvet vesznek fel a vádlott vagy a tanu vallomásáról és azt küldik be a bíróságnak. Ezáltal olyan ügyek, amelyekben vádlottként, vagy tanuként szerbiaiak szerepelnek, feltorlódnak és elintézésük késedelmet szenved ami nem lehet az igazságszolgáltatás érdeke. A vrsaci törvényszéknél — mondja a panaszirat — sok olyan ügy fekszik, amelyben egyes hatóságok mulasztása miatt nem tudnak ítéletet hozni. A felirat felemlít több szerbiai községet is amelyben nem respektálták kellőképpen a bírósági idézést. A kérdéses községek a következők: Vel, Ivanova, Mladenovac, Potka, Lazarovac, Branicevo, Golubac, Vlaska, Dubona, Szmederevo, Kresevac, Markovac, Popsarevac, Pruzsatovac, Pantovac, Jagodina, Sab, Majur, Sabac, Lipovac és Arangyelovac.

Az igazságügyi minisztérium közbenjárására a belügyminisztérium körrendeletet adott ki, amelyet az összes községi hatóságok, bánságiak is, már meg is kaptak. A rendelkezésben részletesen közli a vrsaci törvényszék panaszát és utasítja a hatóságokat, hogy a jövőben minden esetben szerezzék érvényt a bírósági idézéseknél és gondoskodjanak arról, hogy a meghívottaknak az igazságszolgáltatás zavartalan működése érdekében eleget is tegyenek.

Felemelték az iparendelékek állami illetékét.

— A „Toronto” tudósítójától. —

Beeskerek, jan. 30.

A pénzügyigazgatóság közölte Torontál-Temes megye alispánjával, hogy az illetéktörvény 95-ik szakasza 99-ik pontjának első és második bekezdése értelmében 1923 november hó tizenötödikéig visszamenőleg a rendőri vagy politikai hatóságok az iparendelékek kiadásánál külön állami illetéket tartoznak beszélni okmánybélyeg alakjában.

A rendelkezés két kategóriába osztja az iparüzöket. Az egyik csoportba azokat sorolja, akik iparukat, kereskedésüket az utcán bonyolítják le (utcai építészítők, utcai árusok stb.) Ezek részére husz dinár illetéket állapít meg a törvény.

A második csoportba azok tartoznak, akik műhelyben vagy üzlet-helyiségben dolgoznak vagy üznek kereskedelmet. Az illetékeket ezeknél a helység nagyságának megfelelően állapították meg, melynek területén működnek. Tízezer főnyi lakosságot meghaladó helységben száz dinár, öttől tízezer lelket számláló nagyközségben hatvan dinár, két-től öt ezer lakosságu községben negyven dinár, kétezer lakoson aluli helységben pedig husz dinár az illeték.

HIREK

— jan. 30.

A magyar-párt helybeli vezetősége felszólít minden magyar választót, hogy személyesen győződjék meg róla, fel van-e véve a választói névjegyzékbe vagy nem. A választói névjegyzék másolata megtekinthető naponta délelőtt 8-ól 12-ig és délután 3-tól 5 óráig Strósz Béla párttitkáránál (Meray-u. 8.)

Az Ady Társaság Csokonai matinéja február 2-ikán délelőtt 11 órakor lesz a Kaszinóban. Műsor: 1. Csokonairól beszél: Szántó Róbert (Subotica). 2. Csokonai-Lavotta dalokat énekel: Marok Ernőné (Sarča).

3. Hajdu Aranka Csokonai verseket szaval. 4. Lavolta szerelme. Hegedűn játsza Láng Imre, zongorán kíséri: Rubin Böske. Az Ady Társaság tagjai nem fizetnek belépőjegyet, ha tagnyugtójukat felmutatják. Nemtagok belépődíja tíz dinár.

Jubiláló főszolgabíró. Kedves jubileumot ül január 31-én, esütőfőkönn Nadaski Gyuro volt központi, jelenleg novibeseji főszolgabíró. Holnap lesz ugyanis huszonöt éve annak, hogy Nadaski közigazgatási pályán működik. Ez alkalommal a novibeseji járás jegyzője Nadaski főszolgabíró tiszteletére bankettet rendeznek a Royal-szállóban.

Meghívó. A Fűszerkereskedők Egyesülete felkéri az összes tagurakat, hogy vasárnap, folyó hó 3-án d. e. 10 órakor a Lloyd helyiségében megjelenni sziveskedjenek. Radicev Lázár, elnök. Fleiner Aladár, titkár.

A Neue Freie Presse ára Jugoszláviában február 1-étől kezdve hétköznaponként 5 dinár, vasárnap és ünnepnap 6 dinár.

Az újságíróbál előkészületei serényen folynak, úgy hogy a szezon legjobb mulatságának ígérkezik ez a bohém ünnepség. Az újságíróbálnak olyan messzevidékre ment már a multban példák után a híre, hogy a megye egész területéről jönnek naponként megkeresések meghívó miatt. Így a tegnapi nap folyamán egyedül Panesevórol huszonötön kértek meghívót. A bál rendezősege, mint a multban, ugy ymost sem fog semmi fáradságtól visszariadni, hogy a közönségnek egy kellemes, meleg estét szerezzen.

Kinevezés. a Torontálmegyei Takarékos és Hitelbanknál. Nagy kitüntetés érte a Torontálmegyei Takarékos és Hitelbank érdemes aligazgatóját. Hollaender Edét, negyven éves szolgálati jubileum alkalmából. A Torontálmegyei Takarékos és Hitelbank igazgatósága folyó hó 28-án, hétfőn tartott ülésén Grósz Géza vezérigazgató előterjesztésére Hollaender Ede aligazgatót eredménydus munkálkodásának és az intézet felvirágoztatása körül szerzett hervadhatatlan érdemeinek elismeréseként az intézet igazgatójává nevezte ki. A határozatot Grósz vezérigazgató az igazgatóság és a tisztviselők jelenlétében meleg szavak kíséretében közölte és egyúttal az intézet nagyon értékes jubileumi ajándékát nyújtotta át.

* Vas- és fémöntvényeket Krausz-nál, Veliki Beeskerek. — Telefonszám 329.

A magyar-párt eddigelé 904 választópolgár felvételét kérte a névjegyzékbe. A magyar-párt a tegnapi nap folyamán újabb névjegyzéket nyújtott be a városnál azokról a választópolgárokról, akik a listák összeállítása alkalmával kimaradtak a szavazók jegyzékéből. A magyar-párt titkára Strósz Béla, ezúttal háromszázhetvenkét választó felvételét kérte. Eddigelé összesen kilenészáznégy magyar szavazópolgárt terjesztett fel utólagos beírásra. A névjegyzékek kiigazítását, mint ismeretes, holnap, 31-én fejezik be. Eddig a határidőig minden választójogsult polgárt, aki nincs benne a névjegyzékben és egyébként a választójogi törvény előírásainak megfelel, felvesznek a listákba.

A zsidó ifjuság legközelebbi kulturstélya január 31-én, esütőfőkönn este fél 9 órakor lesz a Chevra-bázban. Az előadás tárgyát Zangwill méltatása képezi. Ezenkívül Lederer Hus urhölgy szavalata s Hacker Irén urhölgy énekszámait teszik változatossá az estét. Belépődíj nincs. Vendégeket szívesen lát a vezetőség.

Tűzoltó-bál a Kaszinóban. A beeskereki önkéntes tűzoltótestület szombat esti bálja iránt nagy érdeklődés nyilvánul meg. A február második tűzoltó-bálaknak tradíciójuk van, mindegyik táncestéjükhez évekre visszamenőleg a siker emlékei fűződnek. Ezúttal világpostával, szerenesehalászáttal, konfetti és szerpentinesáttal élénkítik a zártkörű bált. A tiszta jövedelmt az önszolgáló pénztár és az új szerelvények beszerzésére fordítják. A zenét a tűzoltó fuvós zenekar és egy helybeli jönevű cigányzenekar szolgáltatja. Kezdeté este fél kilenc órakor. Belépődíj tíz dinár.

Hogy büntetik a budapesti árdragitákat. Budapestről jelentik, hogy Wiener Ignácot, a Világ Áruház tulajdonosát üzletszerűen elkövetett árdragitáért másfélévi börtönre és Magyarország területéről való örökös kitéltásra ítélték. Alkalmazottai közül Pollák Ármint hat havi börtönre, Majtinszky Nándort másfélmillió pengébszágra ítélték. Az ítéletet az egész ország területén ki-plakatirozzák.

Árverezik Kacsóh Pongrác hagyatékát. Budapestről jelentik, hogy lankadt árverező kedv és olesó árak mellett árverezték ma Kacsóh Pongrác hagyatékát. Nem akadt vásárló egy négy millió szőnyegre. János vitéz szobrát kétszáz ezer, a költő mahagoni íróasztalát 400 ezer koronáért kínálják.

Délamerikában egy ősi népet fedeztek fel. John Culberton, az ismert texasi politikus nyolchónapos délamerikai utjáról hazatérve, arról számolt be, hogy az Amazon-folyam menti őserdők vidékén egy, az egyiptomiaknál is régebbi eredetű, rendkívül primitív kulturájú népfőzsrre talált. Kezdetleges műveltsége ellenére, mondja Culberton, a törzs morális érzéke igen ki van fejlődve. A lopást, betörést nem ismerik és azt a férjet, aki nejét bántalmazza, könyörtelenül megölik.

Színművészeti tanszék a cseh egyetemen. Prágából jelentik: A „Venkov” írja, hogy a prágai, brünni és a bratislavai egyetemen színművészet-tudományi tanszéket fognak létesíteni.

* A Nacional-variette február másodikán, szombaton nyitja meg kapuit. Szombaton este fél kilenc órai kezdettel lesz a megnyitó előadás a Nacional, volt Bristol-szálló nagytermében. Wolf Sándor igazgató nagyszabásu nívós műsorról állított össze, mely a szenzáció erejével fog hatni a közönségre. A műsört Franchetta Holasova, Leo Mannon, a két Patrovity nővér Karlo és Rositta táncszámai, Frida Monja és A. Rostof énekszámait és a közönség régi kedvence, Deák Kornél komikus legújabb tréfái, kupléi fogják élénkíteni. A kitünő konyháról, étellekről és italokról a tulajdonos, Velja Radovanovity gondoskodik. Előadás minden este fél kilenc órai kezdettel. Belépődíj öt és tíz dinár.

* Alarcos-bál. A „Schwäbische Sportegylet” február 2-án a Club-kávéház összes helyiségeiben egy nagyszabásu alarcos-bált rendez. Havulaki tévedésből nem kapott volna meghívót, az forduljon Schneider József urhoz (Stagelschmiedt-fő rőfőskereskedés), mivel az alarcban való megjelenés eskü is a meghívó előmutatása mellett van megengedve. Lesz szépségverseny, konfetti és szerpentinesata.

Kitüntetett tanítók. Beogradból jelenti tudósítónk: A közoktatásügyi minisztérium előterjesztésére királyi ukázzal a következő vajdasági tantereket tüntették ki a közoktatás terén szerzett érdemeik elismeréseként: Bugarszki Milivoj beeskereki tanítót, Lambrin Dusan ilandzai, Szeity Gyoko panesevói, Brasován Gyorgye vrsaci nyug. igazgató-tanítót, Petrovity Gyorgye novisadi tanfelügyelőt és Irovity Toma beaerkaivi gimnáziumi tanárt. Valamennyi kitüntetett a Szent Száva-rend ötödik osztályu rendjelét kapta.

Az Orjuna kongresszusa. Az Orjuna február 1-én Celjében kongresszust tart, amelyre az ország minden részéből küldenek delegátusokat. Hír szerint a celjei németek attól tartva, hogy esetleg atrocitások fordulhatnak elő, a belügyminisztériumtól védelmet kértek.

Négyszáz ezer dináros jutalom — a közbiztonság megjavításáért. Beogradból jelenti tudósítónk: A belügyminisztérium 470.000 dinár jutalmat osztott ki azon esendőrök között, akik Ormagorát megtisztították a rablóbandáktól.

Apró bűnösök — apró bűnök. Pecze Imre novibeseji gazdálkodó szolgálójával Szabó Györggyel, Ivanovity Jovan dr. novibeseji lakos tulajdonából tizenöt kéve fűzavesszőt lopott el, amelyből aztán kosarat fontak. A beeskereki törvényszék büntető tanácsa a tegnapi délelőtti tartott főtárgyaláson mindkét vádlottat lopás bűntettében bűnösnek találta s ezért Peczet nyole hónapi, Szabót pedig hat havi börtönre ítélte. Az ügyész megnyugodott, az elítéltek ellenben fellebbezést jelentettek be.

* Atutalásokat és csekkkiírásokat — a fennálló miniszteri rendeletek értelmében — Wien, Prága, Budapest, Berlin, Temesvár, valamint a többi összes külföldi piacokra, továbbá exportőrök részére valutabiztosításokat legújánosanban eszközöl a Nagybeeskereki Takarékpénztár, Veliki Beeskerek, Koronaszálló épület. Telefon: Pénztár 16. Vezérigazgató 52.

Az Egyesült-Államokban élő SHS polgárok jogai. Beogradból jelentik tudósítónk: Az Egyesült-Államok kormánya javaslatot terjesztett elő az SHS kormánynak, amelyben egy konvenció megkötését indítványozza, amely az Unióban élő SHS polgárok jogait szabályozná.

Koszorúmegváltás. Özv. Kaufmann Zsigmondné elhalálása alkalmából koszorúmegváltásként özv. Schwarz Pálné 50 dinárt adományozott a helybeli róm. kath. árvaháznak az Orient utján.

Atutalások, hitellevelek és csekkek az összes bel- és külföldi piacokra, valamint valutabiztosítások árukitételre kaphatók — a beogradi pénzügyminisztérium felhatalmazása alapján — a Szerb Szövetkezeti Bank R.-T. fiókjánál (Srpska Zadruga Banke D. D.), Veliki Becekerék. — Telefon 43 és 47.

Renma, Ischias, köszvény, idegzásbák, izomgyulladások stb. csodásan otthon is gyógyíthatók. Megjötték a világhírű „Pi. Qua” póstyéní iszaptéglák, melyeknek ára 60 dinár, elegendő egy egész kúrara, otthon kényelmesen elvégezve. Gyógyerejük bámulatos. Kaphatók a gyógyszertárakban, a tisztviselők fogyasztási szövetkezetében és a Vojvodina vezérképviselőjénél: Pelikán Lipót nyug. pénzügyigazgatónál, Veliki Becekerék.

Két koporsó.

Szomorú menet haladt végig hét óra délután 4 óra tájban az Aradai utcán lévő Kurländer-féle feteleptől ki az evangélikus temetőig. A menetben két koporsó. Az egyikben az anyának, a másikban a legkisebb fiának holt teteme. Utánuk az apa hét árvával s résztvevő szívű emberek sokasága.

Az anya, ki összeroppant az élet terhe alatt, mert a nyolc gyermek gondozása mellett még férjének is kellett segíteni, hogy családjukat s magukat fenntartani képesek legyenek, halála előtti perceiben magához öleli legkisebb gyermekét e szavakkal: „csak téged vihethetlek magammal kis Sándor fiam.” S rá pár pillanat múlva meghal. A gyermeket, ki egészen ép, egészséges, lefejt a halott anya karjaiból az apa, aki — mielőtt a megholt körüli dolgokat igyekszik elrendezni — alig egy órával az anya halála után a gyermek különös hörgésére lesz figyelmes. S még alig teszi fel a kérdést: „mi lett kis fiam?” a gyermek faldoklása halálhőrgéssé változik s egy órával az anya kimulása után utra kél a lélek a törekeny gyermeki testből — az anya lelkétől, mintegy mágnesről vonatva — a feltek birodalma felé!

A temetési menetben a két koporsó után, melyet — gyászkozsira nem tett — munkászekerek és vállak emelnek és visznek ki a temetőbe, a lesújtott apa mellett 7 árva halad. Hét árva, kiket az anya nem vihett magával, mint a kis Sándort; hét árva, kiknek a jószívű emberek adták össze ruhadarabokat, hogy a hideg időben kikisérhessék édesanyjukat a temetőbe.

Akiket Isten megkimélt a hét árva nélkülözéseitől és nyomorúságaitól, ha szánalmat éreznek e hét árva iránt s indítást a könyörületre, küldjenek akár egy ruhadara-

bot, akár valamilyen pénzbeli segítséget akár a Kurländer-féle fetelepre, akár a „Torontál” szerkesztőségébe a „hét árva” címre.

Bár nem tartozom se az elhalt anyának felekezetéhez, ki evangélikus volt s én csak az ev. egyház lelkészének távolléte miatt végeztem a temetési funkciót, sem az árvákéhoz, kik részben evangélikusok, részben róm. kath. vallásúak, úgy érzem, nem követek el tolokodást és beavatkozást a testvérfelekezetek ügyeibe, amikor mint ember a hét árvára felhívni voltam bátor az érző szívű emberek figyelmét.

Szabó Zoltán.

Rablógyilkos hercegnő.

A párisi rendőrség szenzációs fogása.

A francia főváros rendőrségi fogházának néhány nap óta egy feltűnő szépségű, harminc év körüli nő lakója. Amikor néhány héttel ezelőtt megjelent Páris utcáin, közfeltehetően keltett és szépségének híre eljutott a világváros szalonjaiba is s mármár legendákat kezdtek szőni személye körül. De a legendaszövés hamarosan megszűnt. Kiderült, hogy a gyönyörű nő: hercegnő, de kiderült az is, hogy tagja egy rablógyilkos bandának.

Néhány nappal ezelőtt ugyanis Páris egyik legelőkelőbb szállodájában meggyilkolva találták Kuchkovszky asszonyt, egy dúsgazdag orosz hölgyet. Elrabolták tőle minden ékszerét, nagyértékű prémjeit és körülbelül huszezer frank értékű készpénzét.

A párisi rendőrség rövid nyomozás után hamarosan rájött, hogy a gyilkosság egyik tettese egy Citron Eduard nevű egyén, aki a legtevékenyebb tagja egy széleskörben működő rablószövetkezetnek. Citront hamarosan le is tartóztatták, vallatták, de büntetését semmiképpen sem akarta elárulni.

Körülbelül abban az időben történt, hogy a párisi titkosrendőröknek egy feltűnő eleganciával öltözködő társaság tűnt fel, amelynek tagjai viselkedésükkel egyenesen magukra irányították a halóság figyelmét. Egyszerre csak a társaság két tagja bement az egyik áruházba. A rendőrség emberei utánuk mentek s éppen akkor csípték nyakon őket, amikor néhány kisebb darab, de nagyértékű szőrmét akartak magukkal vinni. Lefülették az egész társaságot, amelynek legérdekesebb tagja a szépséges hercegnő volt. Natalie de Joannan, egy hercegi család lezüllött tagja, aki valamikor a moszkvai opera táncosnője volt.

A hercegnő görög eredetű s most Párisban egy Extain Eugeniusz nevű lengyel ifjú társaságában élt, a Champs Elysées egyik szállodájában. A hercegnő erélyesen tiltakozott letartóztatása ellen, de minden hiábavaló volt: a bizonyítékok egész tömege szólt ellene. A hercegnő végre is megtörtött: bevallotta, hogy a társaság gyilkolta meg Kuchkovszky asszonyt és a rablógyilkosságnak ő is részese volt. Joannan hercegnő most 30 éves s már az egész világot bejárta.

A rablógyilkos társaság többi tagja Rodolphe Getlinger, állítólagos svájci ügyvéd, ennek anyja: Geilinger Rozália és egy Csernian Leon nevű örmény. Valamennyinek szá-

bályszerű utlevele van s azokból kétségtelenül megállapítható, hogy valamennyien Európa minden nagy városában huzamosabb ideig tartózkodtak.

Közgazdaság

A Narodna Banka mérlege 1923-ra. A Narodna Banka 1923. évi tiszta nyeresége, amely a részvényesek között felosztásra kerül, 26.588.185 dinár. Az állam a banknak december 31-én 4524,3 millió dinárral tartozott. Az állam követelése ezzel szemben 455,4 millió dinár volt.

Lengyelország új pénzt boesát ki. Varsóból jelentik, hogy a kormány a pénzügyi szanálás ügyében azt a kijelentést tette, hogy februárban beszünteti a bankjegynyomást és új pénzt boesát ki. A lengyel márka helyébe a lengyel kormány új pénzként a „zlotyt” lépteti életbe aranytartálékkal.

Az új telefonkönyv. Az új telefonkönyv, amelyet a postaügyi miniszter ad ki az egész állam területére szóló hatással, már a legközelebbi napokban megjelenik és februárban már kapható lesz a postahivatalokban.

A 100 és 1000 dináros okmánybélyegek bevonása. Beogradból jelentik: Az állami monopoligazgatóság elhatározta, hogy a 100 és 1000 dináros okmánybélyegeket kivonja a forgalomból, miután rengeteg hamisítvány van közöttük.

Kényszerezegység a Beogradska Ujedinjena Bankánál. Beogradból jelentik, hogy a Beogradska Ujedinjena Banka ellen nem nyitják meg a esődöt, hanem kényszerezegség fog létrejönni, miután a hitelezők nagyrésze emellett döntött.

A világ vastermelése. Az European Commercial jelentése szerint 1923-ban a nyersvastermelés Amerikában 39-5, Franciaországban 5, Angliában 7-4, Belgiumban 2-1, Németországban 4, Luxemburgban 1-3 millió tonna volt. Az acél- és öntöttvastermelés pedig Amerikában 44-4, Angliában 8-5, Németországban 5, Franciaországban 4-8, Belgiumban 2-1, Luxemburgban 1-1 millió tonna volt.

Negyvenmillió dollár értékű aranyat vittek novemberben Amerikába. Az Egyesült-Államok november havi külkereskedelmi forgalmáról most publikált összeállítás ismét azt mutatja, hogy milyen hallatlan arányban növekedik Amerika aranykészlete. November hónapban ugyanis közel negyvenmillió dollár értékű aranyat hoztak Amerikába és ebből alig háromnegyed milliót vittek ki ismét, úgy hogy a behozatali többlet 39 milliónál többre rug. Október havában a többlet 28-5 millió volt, az előző 1922. év novemberében pedig még csak 15 millió dollárt tett ki. Ilyen módon Amerika rövidesen összegyűjti az egész világ aranykészletét, amelynek háromnegyedrészre máris ott van. Az ezüstre Amerika nem fektet olyan nagy súlyt, mert 5-27 millió dollár behozatal mellett 8-8 millió dollár értékű ezüstöt exportált, vagyis a kiviteli többlet körülbelül 3-5 millió dollár volt. A november havi külkereskedelmi mérleg általában 112 millió dollárral volt aktív, amennyiben 292 millió dollár értékű behozattal szemben a kivitel 402 millió dollár értéket ért el.

TÖZSDE

Január 29.

Beograd. (Zárlat.) Devizák: Newyork 87-40, London 372, Páris 405, Milano 381-25, Prága 252-10, Wien 0122, Budapest 033, Amsterdam 32-55, Genf 1510-50.

Valuták: Font 400, Frank 367, Dollár 8675, Cseh korona 252.

Zürich. (Zárlat.) Devizák: London 2468, Páris 2690, Milano 2525, Prága 1672 és fél, Wien 00081 és fél, Budapest 00207 és fél, Beograd 003 és fél, Bukarest 292 és fél, Varsó üres, Berlin 135, Szófia 412 és fél.

Budapest. (Zárlat.) Devizák: Newyork 31850—34850, London 135600—147950, Páris 1475—1625, Milano 1390—1515, Prága 920—1020, Wien 4480—4980, Beograd 363—395, Bukarest 164—179.

Valuták: Font 135900—148250, Lira 1400—1525, Dollár 32000—35000, Frank 1490—1640, Sokol 920—1020, Dinár 363—390.

Az értékpapírpia.

(Árak 1000 koronákban — Zárlatban a legutóbbi záró árfolyamok)

Angol-Magyar	(92)	97
Magyar Ált. Hitel	(681)	672
Pesti Magy. Keresk.	(1552)	1515
Leszám és Pénzv.	(116)	113
Pesti Hazai	(4760)	4550
Hermes váltóüzlet	(88)	86
Salgótarjáni	(690)	679
Rimamurányi	(137)	135
Égisz	(57)	54
Déli cukor	(550)	570
Horvát cukor	(850)	800

Felolós szerkesztő távol, a szerkesztésért felel JUHÁSZ FERENC.

Nyilatkozat

Ezen rovat alatt közölttekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Nyilatkozat.

Mivel meggyőződtem róla, hogy a Weber Mózes ellen múlt évben 25 zsák jogtalan eltulajdonítása miatt a helybeli esendőrség által tett feljelentésem téves értesülésen alapult, ezért állításomat mint valótlan visszavonom és annak megtételéért ez uton boesánatot kérek.

Begej Sveti Djunadj, 1924. évi január hó 24-én.

Krieger József.

Köszönetnyilvánítás.

A legjobb férj, apa, nagypapa és após

Perisity János

nyug. községi jegyző, megyei tisztviselő elhalálása alkalmából mind azoknak, akik irásbelileg vagy személyesen részvétüket fejezték ki s ezáltal vagy a temetésen való megjelenésükkel, koszorúküldeményükkel nagy fájdalmukat enyhíteni igyekeztek, ezuton mond köszönetet a gyászoló

Perisity és Dr. Kovacsévity-család.

Két ur részére

bulozott szoba kiadó.

Cím a kiadóhivatalban meg tudható. 179

A Németvégsor 1. számu
ház eladó.

Bővebbet Sohn Karoly fűszerkereskedőnél Brigadira Risztitya (Aradaci) utca. 176

Prima libazsirt

172 franko Vel. Beeskerek 60 dinárért kg-onként minden mennyiségben szállít

Kantiz és Leipniker V. Beeskerek.

Eladó

157 egy cséplőgarnitúra elevátorral és gőz-géppel együtt. — Azonban a gőz-gépgarnitúra külön-külön is megvehető. Bővebb felvilágosítást nyújt

Branko Iltiy, Srpski Itebij

A pénzkezelésben jártas, gyors munkás, volt állami hivatalnoknő azonnali, legkésőbb március elsejei belépéssel ajánkozik

pénztárhoz vagy irodai munkára. Cim a kiadóban

**Biztos
vevőnek**

részletfizetésre adnám motoros fűészetet, amely fat is aprít s emellett deszkát is állít elő (különösen fakereskedőknek alkalmas). Azonkívül személyfuvarozásra, jó állapotban levő 4-üléssel N. A. G. jegyű autó is eladó. Ezen tárgyak jó állapotban vannak, a feltételek kedvezők. — Közelebbit a zemunski postafiók 32 uján. 162

Figyelem!

Akar ön olcsó asztalosmunkát, u. m. szoba-, konyha- és ebédlőberendezést, továbbá épület és parkettmunkát, akkor forduljon bizalommal

Sztojakov Zsiva asztalosmesterhez

Feloskairtást
garancia mellett
vállalok!

(Vel. Beeskerek, Krunska u. 29), aki minden e szakmába vágó munkát a legjutányosabb áron eszközöl.

V. Orel és Tsa

Telefonszám 107. Novi Sad, Wilson-tér 8 szám. Sürgőnyeim: „Sava“.

A bogovinai szénbányák vezérképvisellete.

Szállítja az eredeti bányaárakon az összes szénfajtákat a híres bogovinai bányaiból, továbbá ritányi kovácszenet, valamint kákányi, zenicai és brezai bosnyák szeneket 165 Gyors leszállítás és megfelelő fizetési feltételek.

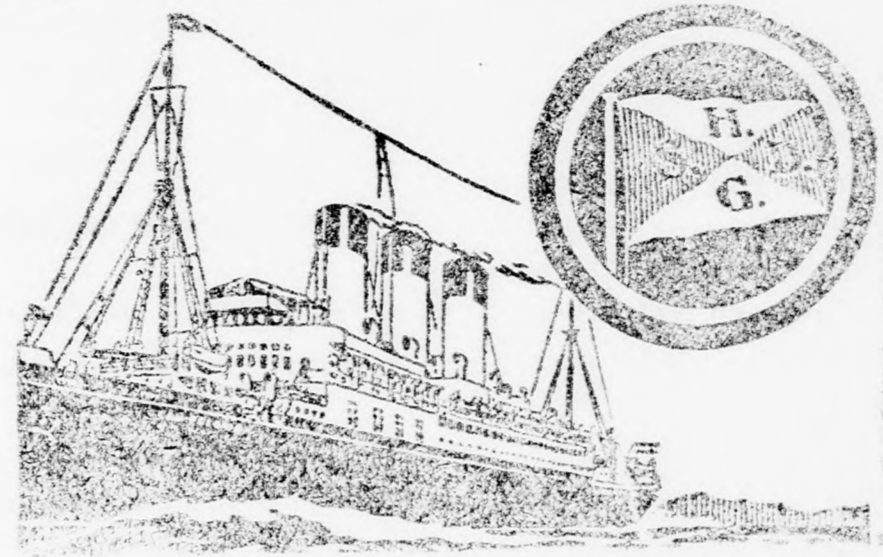
Hirdetmény.

A róm. kath. hitközség tagjai értesítettnek, hogy az adóbizottság az 1924. évre szóló adókiivetési munkálatokat befejezte. Az adókiivetések a hitközségi irodában betekintethetők. Esetleges felszólamlások 20 napon belül a hitközség elnökségéhez nyújthatók be.

Vel. Beeskerek, 1924. jan. 26.
159 Dr. Várady Imre, elnök.

Egy vagon elsőrendű
fehér és vörös asztalibort

hoztam Beocsinból, Radulovity Dusan pincéjéből, amely a „Beograd“ kávéház pincéjében van elraktározva. Érdeklődni: Szpaszoje Taszitynál, a „Beograd“ bérletjénél 175

Hamburg-Délamerikai Gőzhajózási Társaság

A legnagyobb, leggyorsabb és legszebb hajók a legkifünőbb berendezéssel I., II. és III. osztályu utasok részére

indulnak:

Január	24-én	„Villagarcia“
Február	8-án	„Bilbao“
	9-én	„España“
	28-án	„Antonio Delfino“
Március	13-án	„La Corona“
	20-án	„Cap Norte“
Április	8-án	„Vigo“
	17-én	„Cap Polonia“

112

Hamburgból Argentiniába, Braziliába és Uruguayba.

Mindennemű felvilágosítást készséggel nyújt a

Jugoszláviai vezérügynökség ZAGREB, Petrinjska ulica 73.

Ügynökségek: Beograd, Balkanska 49. • V. Beeskerek, Aleksandrova 27. • Bitolj, Bankarska 13.

Telefonszám 21. — Alapított 1846.

Pleitz Fer. Pál
Veliki Beeskerek, obilježava (Zápolva) u. 7. sz.
Könyvnyomdája

Nyomatványok modern kivitelben. Lapkiadás. Nyomatványraktár. Tömöntöde. Könyvkötészet. Ruggyantabélyegzőgyártás.